

F-K1 FORMULAZIO ORGANIKOA : ARIKETAK

HIDROKARBURUOK : ALKANOAK.-Ariketak

Erradikalak.

FORMULA	IZENA
(1) $CH_3 - (CH_2)_5 - CH_3$	Heptanoa
(2) $CH_3 - CH_2 - CH_3$	Propanoa
(3) $CH_3 - (CH_2)_4 - CH_3$	Hexanoa
CH_4	(4) Metanoa
$CH_3 - (CH_2)_6 - CH_3$	(5) Oktanoa
(6) <ul style="list-style-type: none"> • Erradikaletan lekutzai lerik txikienak. (*) • kate nagusia luzeena. 	3- <u>etil</u> -2- <u>metil</u> hexanoa orden alfabetikoan
(7) <ul style="list-style-type: none"> • kate nagusia luzeena da • kate nagusitik kopo geratzen diren taldeak Erradikalak dira → lokalizatzailerik txikienak. (*) 	2,3-dimetil pentanoa
(8) <ul style="list-style-type: none"> • kate nagusia luzeena da • kate nagusitik kopo geratzen diren taldeak Erradikalak dira → lokalizatzailerik txikienak. (*) 	4- <u>etil</u> -3,3,4- <u>trimetil</u> heptanoa - Erradikalak errepikatzen direnean aurrizki numeralak erabiltzen dira. - lokalizatzaileak nahiz eta errepikatuta jartzen dira.
(9) <ul style="list-style-type: none"> • kate nagusia luzeena da • kate nagusitik kopo geratzen diren taldeak Erradikalak dira → lokalizatzailerik txikienak. (*) 	2,3-dimetil-4-propiloktanoa
(10) <ul style="list-style-type: none"> • kate nagusia luzeena da • kate nagusitik kopo geratzen diren taldeak Erradikalak dira → lokalizatzailerik txikienak. (*) 	2,2,5,5-tetrametilheptanoa.

• Zenbatzean → edo ← erradikalen lokalizatzaileak berdinak badira, erradikalaren izenaren orden alfabetikoa kontuan hartuko dugu katearen zenbatzeko.

F-K1 FORMULAZIO ORGANIKOA : ARIKETAK

$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \overset{\text{CH}_3}{\underset{\text{CH}_3}{\text{C}}} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3 \\ \text{1} \quad \text{2} \quad \text{3} \quad \text{4} \end{array} $	(11) 2,2-dimetilbutanoa
$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \underset{\text{CH}_3}{\text{CH}} - \text{CH}_2 - \underset{\text{CH}_3}{\text{CH}} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3 \\ \text{1} \quad \text{2} \quad \text{3} \quad \text{4} \quad \text{5} \quad \text{6} \quad \text{7} \end{array} $	(12) 3,5-dimetilheptanoa
$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \underset{\text{CH}_2\text{CH}_3}{\underset{\text{CH}_2\text{CH}_3}{\text{C}}} - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \underset{\text{CH}_3}{\underset{\text{CH}_2\text{CH}_3}{\text{C}}} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3 \\ \text{1} \quad \text{2} \quad \text{3} \quad \text{4} \quad \text{5} \quad \text{6} \quad \text{7} \quad \text{8} \end{array} $	(13) 3,3,6-trietil-6-metiloktanoa

ALKENOAK ETA ALKINOAK : ARIKETAK

(1) $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_3$	$\begin{array}{c} \rightarrow 2 \\ \leftarrow 2 \end{array}$ berdin da	But-2-enoa / 2-butenoa
(2) $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH} = \text{CH}_2$	<ul style="list-style-type: none"> kate nagusian ahalik eta talde funtzional gehien nahiz eta luzeena ez izan. 	3-metilpenta-1,4-dienoa / 3-metil-1,4-pentadienoa.
(3) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH} = \text{CH}_2$	$\begin{array}{c} \leftarrow 1,3,4 \\ \rightarrow 1,3,4 \end{array}$ <ul style="list-style-type: none"> Berdin da bi aldetatik. 	3-etilpenta-1,4-dienoa / 3-etil-1,4-pentadienoa
$\text{CH}_2 = \text{CH}_2$		(4) etenoa
$\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$		(5) okta-1,3-dienoa (1,3-oktadienoa)
$\text{CH}_3 - \overset{\text{CH}_3}{\text{CH}} - \text{CH} = \underset{\text{CH}_3}{\text{C}} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$		(6) 2,4-dimetilhex-3-enoa (2,4-dimetil-3-hexenoa)
$\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH} = \text{CH} - \text{CH}_3$		(7) penta-1,3-dienoa (1,3-pentadienoa)

- Lotura = lehentasuna gehiago dute erradikalekin konparatuz.
- \rightarrow eda \leftarrow zenbatzean lokalizatzaileak berdinak badaira lotura bikoitzetarako, erradikalek kontuan hartuko ditugu lokalizatzaileak jartzeko?

F-K1 FORMULAZIO ORGANIKOA : ARIKETAK

FORMULA	IZENA
<p>(8) $\text{CH}_3 - \text{C} \equiv \text{C} - \text{CH}(\text{CH}_3) - \text{CH}(\text{CH}_3) - \text{C}(\text{CH}_3)_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$</p> <p>• kate nagusia luzeena eta berraz lotura hirukoitzak. • lotura hirukoitzan lokalizatzaileak bazuena.</p>	<p>4,5,6,6-tetrametilokt-2-inoa. (4,5,6,6-tetrametil-2-oktinoa)</p>
<p>(9) $\text{CH} \equiv \text{C} - \text{C} \equiv \text{CH}$</p> <p>→ 1,3 > berdin da. ← 1,3</p>	<p>buta-1,3-dinoa → Butadiinoa (1,3-butadiinoa)</p>
<p>(10) $\text{CH}_3 - \text{C} \equiv \text{C} - \text{CH}(\text{CH}_2\text{CH}_3) - \text{C} \equiv \text{CH}$</p> <p>← 1,3,4 (hau)* → 2,4,5</p>	<p>3-etilhex-1,4-diinoa (3-etil-1,4-hexadiinoa)</p>
<p>(11) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{C} \equiv \text{C} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$</p>	<p>(11) 3-hexinoa</p>
<p>(12) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{C} \equiv \text{C}(\text{CH}_3) - \text{CH}(\text{CH}_3) - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$</p>	<p>(12) 5,6-dimetil-3-heptinoa</p>
<p>(13) $\text{CH} \equiv \text{C} - \text{CH}_2 - \text{C}(\text{CH}_2\text{CH}_3) = \text{CH} - \text{CH}_3$</p> <p>→ 1,4,4 (hau)* ← 2,3,5</p>	<p>4-etilhex-4-en-1-inoa (4-etil-4-hexen-1-inoa)</p>
<p>(14) $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH} - \text{C} \equiv \text{C}(\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3) - \text{CH} = \text{CH}_2$</p> <p>→ 2,4,7 ← 1,4,6 *</p>	<p>3-propilokta-1,6-dien-4-inoa. (3-propil-1,6-oktadien-4-inoa)</p>
<p>(15) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH} = \text{CH} - \text{C} \equiv \text{C}(\text{CH}_2\text{CH}_3) - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$</p> <p>→ 3,5,7 ← 1,3,5 *</p>	<p>2-etilokta-1,5-dien-3-inoa (2-etil-1,5-oktadien-3-inoa)</p>
<p>(16) $\text{CH}_3 - \text{C}(\text{CH}_3) = \text{CH}(\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3) - \text{C} \equiv \text{C} - \text{CH}_3$</p>	<p>(16) 2,4-dimetil-4-propilhept-2-en-5-inoa</p>
<p>(17) $\text{CH} \equiv \text{C} - \text{CH}(\text{CH}_2\text{CH}_3) - \text{C}(\text{CH}_3) = \text{CH} - \text{CH}_3$</p>	<p>(17) 3,4-dietil-4-hexen-1-inoa</p>
<p>(18) $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{C}(\text{CH}_3) - \text{CH}(\text{CH}_2\text{CH}_3) = \text{CH} - \text{CH}_3$</p>	<p>(18) 4-etil-3-metil-2,5-heptadienoa</p>

• Lokalizatzaileak jartzean berdinak badaira → edo ← lotura bikoitzak lehenetsuna dauka konparatuta lotura hirukoitzarekin.